

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Svenska fjällräddares riksorganisations yttrande till Renmarkskommittén - Jakt och fiske i Renbetesland

Svenska fjällräddares riksorganisations (Svefro) vill lämna följande remissvar på **"Delbetänkandet Jakt och fiske i renbetesland, SOU 2023:46"**.

Sammanfattning

Fjällräddningen omfattar ca 400 fjällräddare fördelade på ett 30-tal enheter i Norrbotten, Västerbotten, Jämtland och Dalarna.

Svefro organiserar samtliga fjällräddare efter den svenska fjällkedjan.

Svefro väljer att yttra sig dels utifrån ett fjällsäkerhetsperspektiv och dels utifrån fjällräddningens möjligheter att i framtiden rekrytera fjällräddare.

Svefro avvisar kommitténs ställningstagande och de olika förslagen till förändringar främst i rennäringslagen och rennäringsförordningen.

Bakgrunden till Svefros ställningstagande

Högsta domstolen uttalar i skattefjällsmålet NJA 1981:1) sid. 244 att:

”kvar står också otvivelaktigt principen att lagstiftningen uttömmande reglerar de rättigheter och skyldigheter som renskötselrätten innebär, alltså utom rätten till renbete bland annat också rätt till jakt och fiske”.

HD fortsätter på sidan 247:

”I förarbetena framhålls, att det är ett angeläget intresse såväl från rennäringens som från samhällets synpunkt att skapa förutsättningar för en effektivare och mer lönsam renskötsel.

Det anges vidare vara ett samhällsintresse, inte bara från rennäringens politiska synpunkter, att rennäringens lönsamhet förbättras; Rennäringen är en förutsättning för bevarandet av den samiska kulturen. Emellertid framträder i förarbetena också en strävan att tillgodose andra intressen. Man vill sålunda främja även andra befolkningsgruppers behov att utnyttja de vidsträckta fjälltrakterna både i förvärvssyfte och för fritidsändamål.

Det är detta önskemål jämte intresset att främja en god jakt- och fiskevård som utgör skäl för en statlig förvaltning av jakt- och fiskeupplåtelse. Lagens reglering av upplåtelsebyggen bygger alltså på en avvägning mellan delvis motstridiga intressen”.

Med det senaste citatet vill vi särskilt understryka vikten av att gällande rätt bygger på ett hänsynstagande till såväl de renskötande samernas intresse som övriga intressen. Fjällområdet skall kunna användas även av fjällbönder, ortsbefolkning och för turism. Inte minst för att det även i framtiden ska vara attraktivt att bo kvar i fjällnära områden.

Den oro som Svefro kan se med den rättighetsförskjutning som är på gång är att den färdselrätt (1978:594) som fjällräddningen har idag kan vara hotad. Färdselrätten är en förutsättning för att i detalj kunna det fjällområde uppdraget avser.

En ytterligare aspekt är Fjällräddningens möjlighet att rekrytera fjällräddare i framtiden. De flesta fjällräddare bor ofta nära fjället och inte sällan på ensligt belägna gårdar, några på arrendegårdar på statens mark där jakt och fiske ingår i arrendet.

Genom den rättförskjutning som är på väg att ske ser vi en risk att de fjällräddare som idag har sin upplåtelse från staten inte kan känna samma trygghet inför framtiden.

För de flesta som har valt att bo nära fjället är möjligheten till jakt och fiske ofta avgörande för om man väljer att bo kvar eller inte. En osäkrare framtid för fjällnära boende kan innebära ett problem för fjällräddningens framtida rekrytering.

Till sist, några goda råd...

Vi ser några genomgripande synsätt som vi tycker att utredningen blundat för:

Genom att jämställa de människor som bor i fjällområdet och skapa livsbetingelser som blir lika för alla skulle man förhindra orättvisor och avundsjuka.

Det kan man göra genom att:

- Skapa bättre förutsättningar inte bara för de samiska näringarna utan även för övrigt näringsliv i fjällvärlden
- att stärka jakt- och fiskerätten inte bara för den renskötande befolkningen utan även för de bofasta samer som saknar renskötselrätt och för den övriga bofasta befolkningen i fjällområdet.

Detta skulle utgöra en bra grund till samarbete för de människor som oavsett vad regering och riksdag beslutar om ändå måste leva tillsammans i fjällområdet i framtiden.

Rickard Svedjesten, ordförande
070- 519 10 85
info@fjallraddningen.se
Hanabacken 940
845 72 OVIKEN